

Mikulski, Zdzisław

"Słownik Biograficzny Techników Polskich", Warszawa 1992 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 37/3, 131-132

1992

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Omówieni w studium profesorowie są typowymi przedstawicielami Oświecenia, chociaż jak Autorka zaznacza (s. 9) pod względem dorobku naukowego i potencjału intelektualnego są to drugo- i trzeciorzędni uczeni. Dzieliąc według specjalności na profesorów literatury, prawa i teologii Autorka zbadała zakres lektur Józefa Bogucickiego, Andrzeja Cyankiewicza, Marcina Fijałkowskiego, Bonifacego Garyckiego, Krzysztofa Idatte, Józefa Muszyńskiego, Antoniego Popławskiego, Jacka Idziego Przybylskiego i Józefa Sołtykowicza. Wspólną ich cechą były zainteresowania literackie widoczne w działalności zawodowej, w pracach naukowych oryginalnych i przykładowych oraz w lekturach. Studium K. Bednarskiej-Ruszajowej wzbogaca wiedzę o życiu naukowym czasów Oświecenia i stanowi w pewnym sensie wzorzec metodologiczny badań czytelnictwa w środowiskach uczonych.

Tadeusz Bieńkowski
(Warszawa)

Słownik Biograficzny Techników Polskich. NOT, Federacja Stowarzyszeń Naukowo–Technicznych, zeszyt 2, Warszawa 1992; 212+XVI ss. (Wkładka „Zasady wydawnictwa. Wykaz skrótów SBTP’92”).

Po przeszło 2 latach od wydania zeszytu 1¹ ukazał się wreszcie zeszyt 2 SBTP. Opóźnienie wydania zeszytu było spowodowane głównie trudnościami ekonomicznymi. Nowy Zarząd Federacji Stowarzyszeń Naukowo–Technicznych (FSNT) z prezesem prof. dr hab. inż. Janem Lechem Lewandowskim, wybrany w lipcu 1990 r. podjął decyzję o kontynuacji wydawnictwa Słownika „jako wybitnie federacyjnej działalności środowiska naukowo–technicznego” — czytamy we wstępie od redakcji.

Zeszyt 2 zawiera stokilkadziesiąt biogramów z różnych dziedzin techniki i tak jak w zeszycie 1 zastosowano tzw. system holenderski, zamieszczając w nim biogramy od A do Z; każdy z nich zawiera się na 2–3 stronach druku. Na początku biogramu znajduje się krótkie hasło z datami urodzenia i śmierci oraz zawodu i charakteru działalności. W dalszym ciągu biogramu znajduje się zwięzły życiorys, główne osiągnięcia,

1 Patrz wzmianka w „Kwartalniku HNiT”, nr 2, 1991

odznaczenia itp. Pod tekstem podano źródła z których zaczerpnięto informacje biograficzne. Słownik zawiera biogramy jedynie osób zmarłych. W zeszycie znajdujemy nazwiska wielu wybitnych i ogólnie znanych uczonych i techników–praktyków, szczególnie zasłużonych, jak np.: Henryk Czopowski (1863–1935), prof. mechaniki teoretycznej Politechniki Warszawskiej, członek założyciel i wiceprezes Akademii Nauk Technicznych w Warszawie; Feliks Kucharzewski (1849–1935), prof. dróg i mostów Politechniki Warszawskiej, pierwszy polski historyk techniki i wieloletni współredaktor „Przeglądu Technicznego”; Ludwik Uzarowicz (1886–1975), prof. eksploatacji obrabiarek Politechniki Warszawskiej, współorganizator wyższego szkolnictwa technicznego w Polsce i inni.

Układ Słownika jest dwuszpaltowy, z wyraźnym oddzieleniem każdego biogramu, z zastosowaniem kursyw przy cytowaniu tytułów publikacji. Każdy biogram jest podpisany imieniem i nazwiskiem jego autora. Druk publikacji staranny i czytelny. Podany w zakończeniu wykaz nazwisk dotyczy obydwu wydanych zeszytów. Redakcja ma nadzieję na wydawanie w przyszłości co najmniej jednego zeszytu rocznie. Do obecnego zeszytu dodano osobną wkładkę zawierającą zwięzłe zasady wydawnictwa oraz wykaz skrótów ułatwiający korzystanie ze słownika. Słownik jest do nabycia w Klubie NOT, ul. Mazowiecka 12, I p. (tel. 27–43–66 w godz. 11–18).

Zdzisław Mikulski
(Warszawa)

J.P. Stradyń, J.I. Sołowiew: *Paweł Iwanowicz (Paul) Walden. 1863–1957.* Moskwa, „Nauka” 1988, 286 ss., ilustr.

W 1991 r. w recenzji książki J.I. Sołowiewa *Nikołaj Siemienowicz Kurnakow: 1860–1941*¹ stwierdziłem: „Radzieccy historycy dziedziny nauki przywiązują dużą wagę do rzucających się w oczy rocznic stowięcych zachętę do publikowania, choćby po raz wtóry, książek poświęconych wybitnym uczonym”. Opinię taką potwierdza opublikowanie książki Stradyńia i Sołowiewa poświęconej Waldenowi, co dokonało się dokładnie w 125 lat później licząc od daty urodzin tego wybitnego chemika.

1 Por. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1991 nr 1 s. 191–4.